

Etická - občanská - výchova ke zdraví

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	1	2	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Etická - občanská - výchova ke zdraví
Oblast	Doplňující vzdělávací obory, Člověk a zdraví, Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je rozdělen 6. ročník - EV a OV, 7.a 8. ročník Vke zdraví a EV a 9. ročník EV a OV
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Etická výchova • Výchova ke zdraví • Výchova k občanství • Člověk a jeho svět
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k řešení problémů:
	Kompetence komunikativní:
	Kompetence sociální a personální:
	Kompetence občanské:

Etická - občanská - výchova ke zdraví	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	pozná a popíše státní a národní symboly ČR- vysvětlí, kdy a proč se používají státní symboly ČR

Etická - občanská - výchova ke zdraví	6. ročník	
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Naše vlast- pojem vlasti a vlastenectví- zajímavá a památná místa,nás proslavilo,významné osobnosti- státní symboly, státní
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	rozpozná projevy vandalismu ve škole a v obci- vysvětlí důsledky vandalismu- navrhne, jak lze chránit kulturní památky, přírodní objekty a majetek
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	uvede příklady kulturních institucí a kulturních akcí- doporučí kulturní akci, která ho zajímá
VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	rozlišuje fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení- diskutuje o vlivu propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Naše obec, region, kraj- důležité instituce,zajímavá a památná místa,významní rodáci, místní tradice - Komunitní společnost
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen- lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební,lidé ve společnosti
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	na příkladech objasní, jak nesnášenlivost narušuje mezilidské vztahy- diskutuje o předsudcích a stereotypích narušujících mezilidské vztahy -popíše situace, kdy je ve - společnosti potřebná tolerance- projevuje respekt ke kulturním rozmanitostem a k právům druhých
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	popíše projevy netolerance,rasismu, xenofobie a extremismu,objasní důsledky lidské nesnášenlivosti- navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos	posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce	spolupráce - Naše obec, region, kraj- důležité

Etická - občanská - výchova ke zdraví	6. ročník	
spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice;- ochrana kulturních a přírodních památek
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky, základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků ,vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu	Právní základy státu- znaky státu, typy a formy, státu; státní občanství ČR- Ústava ČR- složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu, Státní správa a samospráva- orgány a instituce státní správy a samosprávy,
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu, vede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání	formy složek státní moci
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů a vyjmenuje práva a povinnosti občanů	výhody a nevýhody demokratického státu
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	volby
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu, na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu ,uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	práva občana, spotřebitelská práva,
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr,	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	osobní vlastnictví, pracovní právo

Etická - občanská - výchova ke zdraví	6. ročník	
manželství		
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	jednoduché právní úkony
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	právní ustanovení, zákony
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	<p>pozná a popíše státní a národní symboly ČR- vysvětlí, kdy a proč se používají státní symboly ČR</p> <p>rozpozná projevy vandalismu ve škole a v obci- vysvětlí důsledky vandalismu- navrhne, jak lze chránit</p> <p>kulturní památky, přírodní objekty a majetek</p> <p>uvede příklady kulturních institucí a kulturních akcí- doporučí kulturní akci, která ho zajímá</p> <p>rozlišuje fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení- diskutuje o vlivu propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>Naše obec, region, kraj- důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice - Komunitní společnost</p> <p>přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen- lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební, lidé ve společnosti</p> <p>na příkladech objasní, jak nesnášenlivost narušuje mezilidské vztahy- diskutuje o předsudcích a stereotypch narušujících mezilidské vztahy -popíše situace, kdy je ve -</p>

Etická - občanská - výchova ke zdraví	6. ročník	
		<p>společnosti potřebná tolerance- projevuje respekt ke kulturním rozmanitostem a k právům druhých</p> <p>popíše projevy netolerance, rasismu, xenofobie a extremismu, objasní důsledky lidské nesnášenlivosti- navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>Naše vlast- pojem vlasti a vlastenectví- zajímavá a památná místa, nás proslavilo, významné osobnosti- státní symboly, státní</p> <p>spolupráce - Naše obec, region, kraj- důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice;- ochrana kulturních a přírodních památek</p> <p>Právní základy státu- znaky státu, typy a formy, státu; státní občanství ČR- Ústava ČR- složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu, Státní správa a samospráva- orgány a instituce státní správy a samosprávy,</p> <p>formy složek státní moci</p> <p>výhody a nevýhody demokratického státu</p> <p>volby</p> <p>práva občana, spotřebitelská práva, osobní vlastnictví, pracovní právo</p> <p>jednoduché právní úkony</p> <p>právní ustanovení, zákony</p> <p>orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p>
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady, rozeznává	protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady

Etická - občanská - výchova ke zdraví	6. ročník	
	nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy, v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	důsledky korupčního jednání
EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	Jak komunikovat otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	Důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí a repekt
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	Empatie
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	Jak na agresivní a pasivní chování chováním asertivním, a jak na neagresivní způsoby při obhajobě oprávněných situací
		Ovlivnění medií - manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory
EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	Ovlivnění medií - manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory
EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	Schopnost spolupracovat i v obtížných sociálních situacích
EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	Vnímovost k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	analyzuje etické aspekty různých životních situací	Analýza etické aspekty různých životních situací
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	Jak se vážlivě a vhodně rozhodnout v každodenních situacích
EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	Jak se vážlivě a vhodně rozhodnout v každodenních situacích

Etická - občanská - výchova ke zdraví	6. ročník	
	přistupuje kriticky k projevům vandalismu	přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen- lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební, lidé ve společnosti
	chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním	vzdělávání, plánování osobních cílů
	formuluje své nejbližší plány	vzdělávání, plánování osobních cílů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		

Etická - občanská - výchova ke zdraví	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Vztahy ve dvojici- kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity-rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek Dětství, puberta, dospívání- tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	roziší a vysvětlí na příkladech různé role v rodině, třídě, vrstevnické skupině a hierarchii vztahů v daných komunitách- uvede příklady chování, které přispívají k utváření dobrého sociálního klimatu

Etická - občanská - výchova ke zdraví	7. ročník	
		(např.přátelství, vstřícnost, důvěra)nebo ho narušují (např. agresivní chování a šikana)- určí možný dopad vlastního jednání a chování na utváření klimatu ve třídě či jiné komunitě
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Tělesná a duševní hygiena, denní režim- zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Výživa a zdraví- zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví- poruchy příjmu potravy odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	aktivní podpora zdraví
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	aktivní podpora zdraví
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	strava a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	jak komunikovat otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí Důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí a repekt
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v	analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	empatie

Etická - občanská - výchova ke zdraví	7. ročník	
kolektivu		
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	Jak na agresivní a pasivní chování chováním asertivním, a jak na neagresivní způsoby při obhajobě oprávněných situací
EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	Ovlivnění medií - manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory
EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	spolupracuje i v obtížných sociálních situacích, uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	Schopnost spolupracovat i v obtížných sociálních situacích
EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	Vnímovost k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	analyzuje etické aspekty různých životních situací	Analýza etické aspekty různých životních situací
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	Jak se vážlivě a vhodně rozhodnout v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů
EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	Jak se vážlivě a vhodně rozhodnout v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
občan v občanském životě		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Občanská společnost		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občanská společnost		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
ČR v rámci EU		

Etická - občanská - výchova ke zdraví	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
<p>VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem nemoc a možné příčiny jejího vzniku(biologické, mechanické,chemické, fyzikální aj.) - uvede cesty přenosu infekčních chorob a preventivní opatření před jejich nákazou (respirační, -odbornou pomoc alimentární, pohlavně přenosné nemoci a nemoci" spojené s pobytem v přírodě); - uplatňuje základní hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemocí - dává do souvislosti jednotlivé faktory životního stylu seznávkem chronických neinfekčních onemocnění (civilizačních chorob)
<p>VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem nemoc a možné příčiny jejího vzniku(biologické, mechanické,chemické, fyzikální aj.) - uvede cesty přenosu infekčních chorob a preventivní opatření před jejich nákazou (respirační, -odbornou pomoc alimentární, pohlavně přenosné nemoci a nemoci" spojené s pobytem v přírodě); - uplatňuje základní hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemocí - dává do souvislosti jednotlivé faktory životního stylu seznávkem chronických neinfekčních onemocnění

Etická - občanská - výchova ke zdraví	8. ročník	
		(civilizačních chorob)
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích, uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu a chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky	adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu,	samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a	kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým

Etická - občanská - výchova ke zdraví	8. ročník	
překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	předcházení stresovým situacím	situacím
EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	Jak komunikovat pravdivě a otevřeně?
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	empatie
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva
		manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory
EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory
EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	obtížné sociální situace
EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	sociální problémy, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	analyzuje etické aspekty různých životních situací	sociální problémy, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	sociální problémy, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení
EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	uvážlivé rozhodnutí v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Lidské vztahy v multikulturní výchově		

Etická - občanská - výchova ke zdraví	8. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
Princip solidarity mezi lidmi		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		

Etická - občanská - výchova ke zdraví	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Jak kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje,	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a	jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové

Etická - občanská - výchova ke zdraví	9. ročník	
rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodařená s penězi	jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodařená s penězi	příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodařená s penězi
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení, popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života	různých nástroje hotovostního a bezhotovostního placení, příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	rozpočet a volné prostředky a investování
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	zdroje pocházející z příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	výroba, obchod a služby, uvede příklady jejich součinnosti
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní	začlenění ČR do EU na každodenní život občanů,

Etická - občanská - výchova ke zdraví	9. ročník	
každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	globalizace, porovná jejich klady a zápory
VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	globální problémy současnosti a vytvoření osobního názoru a hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	globálních a lokálních problémy
VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru
EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	Jak komunikovat otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	Důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí a repekt
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	Empatie
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem	nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá	Jak na agresivní a pasivní chování chováním asertivním, a jak na neagresivní způsoby při

Etická - občanská - výchova ke zdraví	9. ročník	
obhajuje svá práva	práva	obhajobě oprávněných situací
EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	Ovlivnění medií - manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory
EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	Schopnost spolupracovat i v obtížných sociálních situacích
EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	Vnímovost k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	analyzuje etické aspekty různých životních situací	Analýza etické aspekty různých životních situací
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	Jak se vážlivě a vhodně rozhodnout v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů
EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	Jak se vážlivě a vhodně rozhodnout v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě

Občanská společnost

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Občanská společnost

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí

Sebepoznání a sebepojetí

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

Seberegulace a sebeorganizace

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

Hodnoty, postoje, praktická etika

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu

Psychohygienu - informace

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

Princip sociálního smíru a solidarity

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

Etická - občanská - výchova ke zdraví

9. ročník

Lidské vztahy v multikulturním pohledu